No. 1600

DE TIJD.

1½ C. 1852

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

WOENSDAG, 28 JULIJ

AMSTERDAM, 27 Julij.

Het gebeurt soms dat de Tweede Kamer, *capricieus* als eene *coquette* juffer, niet wil wat zij zou behooren te willen, om de eenvoudige reden dat zij het niet verkiest. Zulk eene stemming trof onlangs de minister van Buitenlandsche Zaken, toen hij door beloften en bedreigingen de Kamer niet kon overreden, dat zij, alvorens uiteen te gaan, nog het traktaat met Frankrijk over den letterkundigen eigendom zou in behandeling nemen. De minister had vrij schoone woorden te geven, en toen zulks niet hielp, den Franschen diktator in gramschap te vertoonen — niets baatte. De *coquette* had eenmaal goedgevonden dat overal elders de zon minder warm was dan in de residentie; zij stoof in aller ijl den Haag uit, en liet den minister met zijn traktaat in den brand. Deze intusschen is vasthoudend van aard; daarbij begreep hij dat hij zijn traktaat niet op de lange baan kon schuiven, zonder den Franschen President, die niet zeer lijdzaam en geduldig schijnt, in het harnas te jagen. Ten gevolge van dien, zien wij de Tweede Kamer bijeenroepen tegen Dingsdag den 3 Augustus aanstaande, om [illegible] verslag te hooren uitbrengen over het bedoelde traktaat en den dag der beraadslagingen over dat ontwerp te bepalen. Wij willen hopen, dat het op den 3 Augustus minder heet zal zijn, dan op den dag waarop de Kamer is uiteen gegaan; opdat de president der Kamer met den minister van Buitenlandsche Zaken niet in de raadzaal voor ledige banken verschijne. Want eene herhaling van de *caprice*, die de Kamer onlangs bewoog, zou aanleiding kunnen geven tot verwikkelingen met den Franschen President, die in zijne militaire diktatuur binnenslands alles vermag, en buitenslands zich niet weinig prikkelbaar vertoont.

Het verslag over het traktaat is onderteekend door de heeren rapporteurs: Gevers van Endegeest, Blussé van oud Alblas, van Eck, van der Linden en Westerhoff.

Het schijnt niet dat het traktaat veel tegenkanting in de sektiën heeft ontmoet. Evenwel slechts in twee sektiën is het beginsel van het traktaat, de bescherming van den letterkundigen eigendom door middel van traktaten, met nadruk en absoluut goedgekeurd. Zij stelden den letterkundigen eigendom, dat is de vruchten van den geest, gelijk met den eigendom van stoffelijke voorwerpen, en achtteden mitsdien, dat het beginsel van handelsvrijheid hier niet te pas kon komen. De vrijheid van handel kon nooit zoover worden uitgestrekt, dat ook geroofde goederen vrij aan de markt werden gebragt. Vele anderen integendeel meenden, dat het beginsel van letterkundigen eigendom niet zoo absoluut kon worden gelijk gesteld met den eigendom van stoffelijke voorwerpen. Zij meenden, dat wat eenmaal publiek gezegd of gedrukt was, tot het publiek domein behoorde. Wij gelooven evenwel dat deze laatsten te ver gaan. Maar wat er ook van de quæstie zelve naar het natuurregt zij, men zal het niet betwisten dat het [illegible] door wettelijke maatregelen het eigendomsregt aan vruchten van den geest te verzekeren, en dat zulks zijn nut heeft. Met hetzelfde regt, waarmede men aan de nationale pennevruchten eigendomsregt verzekerd, kan men aan de letterkundige vruchten, op vreemden bodem geteeld, eigendomsregt toekennen. Niet zonder bevreemding lezen wij in 't verslag, dat men zich beroept op de beschaving en verlichting, als eene rede om het eigendomsregt van vreemde letterkundigen niet te erkennen. De minister heeft daarop te regt geantwoord, en het antwoord doet hem eer aan, dat hij de mindere verspreiding van de ligte vreemde litteratuur ten onzent niet zou betreuren; maar dat in allen geval wezenlijk wetenschappelijke werken, die in staat zijn om den beschaving en verlichting bevorderlijk te zijn, weinig of niet zouden lijden bij het te keer gaan van den nadruk.

Inderdaad, de nadruk heeft er zich voornamelijk op toegelegd om de ligte, zedelooze, ongodsdienstige en socialistische romanlektuur onder ons *populair* te maken. Wat een vloed van verderfelijke werken zijn over ons land door den Belgischen en Inlandschen nadruk uitgestort! Al wat de romanlitteratuur het slechtst en verdorvenst heeft geleverd, is in grooten getalle over ons land verspreid. Hoe weinig in getal zijn daarentegen de wezenlijk wetenschappelijke en goede werken door den nadruk in ons land binnen gebragt! Neen, in 't belang van beschaving en van deugdelijke verlichting is de letterkundige eigendom aanbevelingswaard, al ware 't maar alleen om van onzen grond dien hoop van schandelijke werken te weeren, die geene andere verdienste bezitten, dan dat zij schaamteloos alle begrip van betamelijkheid, eerbaarheid en godsdienstigheid hebben afgeworpen.

Dat de boekhandel daarbij schade zal lijden, valt niet te betwisten. Het verwondert ons dat de minister zich moeite heeft gegeven, om de gegronde opwerping te wederleggen. Zoodra de minister had vooropgezet, dat wetenschappelijke werken daarbij niet ligt zonden worden geweerd, en het verbod van den nadruk alleenlijk zou schaden aan de verderfelijke romanlektuur, kon de quæstie van het voor- of nadeel dat daaruit voor den boekhandel ontstaan zou, niet meer in aanmerking komen; vooral niet als men, gelijk de minister, uitgaat van het beginsel dat het eigendom van pennevruchten een regt is, gelijk aan het eigendom van stoffelijke voorwerpen.

Algemeen is de klagt, dat de minister zijne traktaten zoo laat in de Kamer brengt, en de termijn van ratifikatie zeer kort neemt. Men heeft het gouvernement uitgenoodigd om 1°. in het vervolg te bepalen, dat de termijn van ratifikatie [illegible] zal invallen, als het traktaat door de Kamers zal [illegible] aangenomen; 2°. om op eene verlenging van den termijn van ratifikatie aan te dringen, dewijl men [illegible] dat er geen tijd zal zijn, om het traktaat voor den gestelden tijd door de twee Kamers te doen behandelen.

Het gouvernement betreurt het, dat het de Kamer met dit onderwerp moet lastig vallen; maar het acht zulks noodzakelijk voor de eer en de waardigheid van Nederland. Het durft niet op zich nemen de verantwoordelijkheid van eenig uitstel in de behandeling dezer aangelegenheid.

Wat ons betreft, indien wij der Kamers eenigen raad hadden te geven, dien zij van ons zouden willen aannemen; dan zouden wij haar aanmanen, om ten deze eenige inschikkelijkheid te gebruiken, in zooverre zulks niet strijdt met onze regten. En dewijl van haar niets wordt gevorderd, dat met onze eer en regten in strijd is; zoo achten wij het om redenen, die wij liever niet ontvouwen, in het belang van onzen konstitutioneelen Staat dienstig, dat onze volksvertegenwoordigers zich niet te strak en te stijf tegenover den Franschen President plaatsen. *Sapienti sat.*

PROTESTANTSCHE VEREENIGING

ONDER DE ZINSPREUK: *UNITAS.*

XVII.

Toutes les sociétés secrètes sont instituées pour détruire la société officielle.

En zoo meenen wij dan thans genoeg gezegd te hebben ter toelichting van den aard en de bemoeijingen der geheime protestantsche genootschappen. *Hulpbetoon* en *Welstand* staan daar nu ontmaskerd, gelijk vroeger *Unitas* en *Phylactèrion* in al hunne afzigtelijkheid ten toon gesteld werden.

Maar thans kan men dan ook nagaan, welk achtingswaardig ligchaam het moet zijn, die *Algemeene Commissie van Zamenwerking der Protestantsche Genootschappen*, ter betere kennis van welke wij ons eene zoo uitvoerige ontleding ook der geheime genootschappen *Hulpbetoon* en *Welstand* meenden te moeten laten welgevallen, wijl zonder de naauwkeurige kennis der deelen, waaruit het bestaat, het geheel niet met juistheid kan gewaardeerd worden; kan men nagaan, welke gevoelens die kommissie moeten bezielen, welke geest bij hare beraadslagingen moet voorzitten, welke plannen daar ontworpen, welke besluiten daar gedekreteerd worden. Overwinnen wij nog eens onzen weerzin en bespieden wij even ter loops die Algemeene Kommissie van Zamenwerking bij hare werkzaamheden.

Ziet, daar is zij vergaderd in het nachtelijk duister, dat allen, die kwaad bedrijven, zoeken. *Qui male facit, odit lucem.* Op den wand der vergaderplaats staat met vurige letters gegriffeld: »*Bevordering van der Protestanten belangen, tegenover de Ultramontanen*," — de strijdleus van *Phylactèrion*, de formule, waarin met de meeste duidelijkheid en kernachtigheid het eigenlijk streven der geheime genootschappen is uitgedrukt geworden. Wie daar bijeenzitten, zijn aan hunne woorden spoedig te erkennen. — Vrijheid, vorderen wij voor ons, roept de afgevaardigde van *Unitas* uit, om te denken en te handelen, naar onze *individueele* overtuiging; en *daarom* zij, tegenover de bedrijven der Katholijken in 't algemeen, doch in 't bijzonder tegenover de bedrijven van de katholijke bewoners der steden, de protestantsche neringdoende stand voortgeholpen door geld, door raad, door voorspraak, opdat de welvaart der Katholijken verminderе, opdat broodsgebrek hun leere, welk voorregt het is tot de Protestanten te behooren, opdat deze laatsten alleen toenemen in voorspoed en in rijkdommen, en opdat langs dien weg gehandhaafd worde onze vrijheid om te denken en te handelen naar onze *individueele* overtuiging! — *Welstand's* afgevaardigden juichen bij die taal; doch, neen, voegen zij den mannen van *Unitas* toe, wat gij beoogt, hoe loffwaardig ook, is niet voldoende; of liever, 't is niet puntig genoeg uitgedrukt. Ja, wij moeten handhaven de vrijheid om te denken en te handelen naar onze *individueele* overtuiging! Doch waartoe moet ons vooral de handhaving van dit ons aangeboren regt baten? Waartoe anders dan tot de herovering van *onze* aloude Suprematie? *Suprematie* immers moet ons doel zijn, *geen evenwigt* met de belijders van andere gezindheden! Streve thans *Unitas* naar de zegepraal van onze suprematie, door de middelen, welke zij in de steden aanwendt — wij, afgevaardigden van *Welstand*, hebben bij voorkeur het landvolk te bedenken; hebben vooral te zorgen dat het grondbezit zooveel mogelijk in protestantsche handen overga; dat protestantsche landheeren hunne goederen het liefst aan protestantsche boeren verpachten, ook daarom wijl langs dien weg kleine protestantsche gemeenten het best in stand blijven, meerdere predikanten derhalve aan den kost kunnen geholpen, en alzoo onze suprematie het zekerst kan gewaarborgd worden. — Beiden hebt ge gelijk, zoo spreekt thans *Hulpbetoon*, en wat gij beoogt, vat ik zamen in deze woorden: »Teruggkeer tot de overheersching van het Protestantismus en tot de verdrukking der Katholijken zoo als vóór 1798." Doch er is, behalve het reeds aangevoerde, nog iets waarop gestadig de aandacht moet gevestigd blijven; het is dit: dat er nog zoovele Protestanten zijn, die maar al te zeer, in rampspoed en lijden, uitgelokt worden om troost en hulp te zoeken in de Katholijke Kerk. Ook dezen zij onze trouwe hulpe niet ontzegd; ook hen moeten wij, ter handhaving onzer getalsmeerderheid, voor het Protestantismus behouden en »door aanbeveling, onderstand of geldelijk voorschot tegen overgang naar het Katholicismus bewaren." En daarmede nu zullen wij, mannen van *Hulpbetoon*, ons bij voorkeur bezig houden! — Allen bedoelen wij derhalve hetzelfde, roepen allen nu uit eenen mond uit: » de herovering van de protestantsche suprematie en de ondergang der Katholijken;" allen bezigen wij daarenboven dezelfde middelen tot bereiking van ons gemeenschappelijk doel, verschillende wij slechts in de wijze van aanwending dier middelen. Zien wij dan thans hoe wij door gemeenschappelijk overleg en door zamenwerking ons afzonderlijk streven kunnen bevorderen!

En thans volgt dan de eigenlijke diskussie over hetgeen tot verwezenlijking van het gemeenschappelijk streven in het werk kan worden gesteld; over aankoopen van goederen voor gemeenschappelijke rekening, ten einde protestantsche handelszaken tot stand te brengen tegenover die, waarin voornamelijk Katholijken hun levensonderhoud vinden, over geldelijke voorschotten of geldelijke ondersteuningen, om ongelukkige Protestanten bij hun kerkgemeenschap te bewaren; over gemeenschappelijke pogingen ter verspreiding onder het volk van opruijende protestantsche geschriften, brochures, pamfletten, en wat dies meer zij.

Want ja, daar is nog meer, waartoe de geheime protestantsche genootschappen onderling [illegible] — tot de handhaving o. a. namelijk van [illegible] het Christelijk beginsel in het onderwijs." Wat zij daar-

[nader] verstaan, is in der tijd in 't breede door dit blad ontwikkeld geworden, waarom wij ons dan ook bepalen tot de verwijzing naar wat toen in 't midden is gebragt (zie ons N°. 1463). Slechts dit stippen wij daaruit aan, dat die kommissie van zamenwerking ter handhaving van het Christelijk beginsel in het onderwijs er naar streeft, »*alle kinderen van alle gezindten in de school vereenigd te houden, om ze alle gezamentlijk en gelijkelijk christelijk onderwijs te bezorgen in hetgeen ze vereenigt, dat is, in hetgeen wel niet christelijk is, maar toch met christelijke woorden kan worden ingekleed, al is het blijkbaar onchristelijk.*" Deze weinige woorden uit hetgeen toen gezegd is geworden, mogen ter voltooijing strekken van het konterfeitsel, dat wij het eenen burgerpligt gerekend hebben van de geheime protestantsche genootschappen te maken. Wij voegen er nog slechts dit aan toe, alvorens tot ons slotartikel over te gaan, dat het verslag van *Unitas* naauwelijks met een enkel woord gewaagt van de zoogenaamd Nederlandsche Kommissie van Christelijk Onderwijs uit de geheime genootschappen, en het alweer noodig acht haren arbeid achter den digtsten sluijer verborgen te houden.

Wij zijn aan het *Journal de Bruxelles* de kennismaking verschuldigd van twee kostbare dokumenten, die de gewigtigste bijdragen leveren tot de karakteristiek van den toestand van België gedurende de laatste zes jaren. Wat dien toestand in het leven heeft geroepen, is bekend; het was het te Brussel gehouden *Congrès liberal*, dat, volgens de uitdrukking van Louis Philippe, al de eigenschappen bezat van den Parijser *Conseil du salut public* ten jare 1793. Hoe echter was men er toe gekomen dat liberale kongres te organiseeren, daaraan eene vaste rigting en een programma te geven? Het antwoord op die vraag en op vele andere, die wij zouden kunnen formuleeren, doch welke wij kortheidshalve terug houden, omdat zij wel van zelf onzen lezers voor den geest zullen komen, vinden wij in de dokumenten door het *Journal de Bruxelles* openbaar gemaakt, tot welker mededeeling wij thans overgaan.

Het eerste is eene cirkulaire aan alle broeders vrijmetselaars, gerigt door de loge *la Persévérance* van Antwerpen — dezelfde, die aan Eugène Sue eene gouden pen aanbood na zijne publikatie van den *Juif errant*. Het tweede is de in deze cirkulaire aangekondigde redevoering van den broeder Grisar, die als programma der werkzaamheden van de vrijmetselarij voorgesteld wordt.

Het eerste dokument laten wij hieronder volgen; de [illegible] mededeelen.

Eene aanmerking nog vooraf: zij geldt de analogie der hieronder ontwikkelde beginselen met die, welker tijdelijke zegepraal wij in 1848 beleefd hebben.

Aldus dan de cirkulaire, waarin wij echter vele der geheime teekens, uit onkunde, onvertaald hebben moeten laten.

»A.·. L.·. G.·. D.·. G.·. A.·. D.·. L.·. U.·.

De ▭.·. *La Persévérance* in het Gr.·. O.·. te Antwerpen aan hare geliefde medezuster de ▭.·. *Les Vrais Amis* in het Gr.·. O.·. te Gend.

»Gr.·. O.·. van Antwerpen, den 16 d.·. der 1e M.·. van het jaar D.·. L.·. V.·. L.·. 5846. (Maand Maart 1846.)

»*Zeer geliefde en waardige BB.·.*

»Den 13en dag der 12e maand van L.·. D.·. L.·. V.·. L.·. 5845, hebben wij ons aan eenen broederl.·. disch vereenigd tot viering van het feest van den winterzon-stilstand. Wij smaken het genoegen u hierbij het proces-verbaal van dat feest te doen toekomen, waarop met algemeene stemmen werd besloten, dat de redevoering door den Br.·. Grisar.·. O.·. adj.·. gedrukt en aan alle ▭ des lands toegezonden zou worden. Wij zenden u dus die redevoering insgelijks toe. Zij is sedert in eene onzer verg.·. besproken en ontleed, en wij keuren haar in alle deelen goed. Wij vereenigen ons geheel met het voorstel van den Br.·. Grisar, hetwelk alzoo niet meer zal zijn een plan door een lid van *la Persévérance* voorgedragen, maar een voorstel door *la Persévérance* zelve onderworpen aan de goedkeuring van alle ▭.·. van België.

»Het zal dus ons vrijmetselaarsmanifest zijn; ons beroep op Eensgezindheid en Arbeidzaamheid.

»Het wordt tijd dat de Vrijm.·. zich ijverig bemoeije met de groote vraagstukken, die de geheele hedendaagsche maatschappij beroeren; dat zij de groote huishoudelijk problema's bestudeere, waarmede alle volken zich bezig houden. Want, verblinden wij ons niet, er geschiedt iets buitengemeens in Europa; wij zien overal onrustige gemoederen, en besluitelooze en ontevreden bevolkingen.

»In Frankrijk, in weerwil van den staat van verdooving waarin de natie gedompeld schijnt, zien wij den werkman het hoofd opheffen, een waarborg vragen van dat souvereine regt tot den arbeid, dat God hem bij de schepping heeft gegeven; — zien wij van alle kanten de belangen van den arbeid zich vereenigen en zich voorbereiden om de uitdaging te ondersteunen, die zij reeds aan het monopolie der groote industrieelen, der groote grondeigenaars en aan de agiotage onder al hare vormen heeft gedaan.

»De Engelsche demokratie, die de graanwetten, d. i. de belasting op den honger tot haar strijdperk kiest, werpt den handschoen aan het bondsregt toe, en doet door haar krachtig protest en haar beroep op het volk den geheelen hoogen adel in Engeland sidderen.

»Ierland is er nog ver af kalmte te genieten.

»Zwitserland heeft zijn strijd begonnen door den vaderlandschen grond, met zijn beste bloed te doorweken. Het liberalismus en het ultramontanismus hebben er elkander uitgedaagd op leven en dood.

»In Italie broeit eene zamenzweering; ook dáár is de zaak der vrijheid geheiligd door het bloed der martelaren; ook daar vindt de tijdelijke overheersching, het despotismus onder de gedaante van een Paus, niemand meer dan den beul om hare wankelende magt te schragen.

»Polen ..... dat edele slagtoffer, dat heilige martelaarsland; Polen dat wij allen beminnen, ontwaakt. Is zijn tijd gekomen? Wij weten het niet; maar hij zal komen, maar daar boven woont een God.

»Duitschland wordt ongeduldig onder het juk zijner kleine potentaten, die voor koningen spelen.

»In Pruissen bestrijdt de alleenheersching te vergeefs den konstitutioneelen geest; de terugwerkende beginselen van zijn bestuur stuiten af op den sterken, onverzettelijken wil der Rijnoeverbewoners.

»Is het noodig dat wij de gewigtige verschijnselen bespreken, die zich bij ons vertoonen? Neen de zegepraal onzer volksvergaderingen is genoeg bekend; onze verkiezingen, de vrijzinnige rehabilitatie van den heer van de Weijer, de onmagt der mannen die zeggen tot de partij der regering te behooren, het beroep der stad Luik op den Koning, deze alle zijn feiten van groot gewigt.

»Overal vinden wij de sporen van eene groote demokratische beweging, die den mensch naar zijne bestemming voert.

»Blijven wij niet werkeloos bij deze feiten; laten wij ons niet door de toekomst laten overrompelen. Vereenzelvigen wij ons met de demokratische denkbeelden, die dan zullen zegenvieren; bestuderen, begrijpen wij ze, om ze te kunnen besturen en beteugelen, wanneer ze zullen uitbarsten, en ten einde de buitensporigheden en misbruiken te kunnen vermijden.

»De Vrijm.·. is geene staatkundige instelling. Alle leden die daartoe behooren, hebben belangen [illegible] moeten gevolgelijk wezen, en zijn ook in den vollen zin des woords, behouders der orde en der konstitutie.

»Ook is het niet anders dan als bevredigend element dat wij zouden willen zien dat de Vrijm.·. zich mengde in den grooten strijd, die wordt voorbereid. Zij werpe haar licht over de maatschappelijke quæstien, het volk bewarende voor altijd heillooze afwijkingen en voor leerstellingen, die gewoonlijk slechts in de omwentelingen voedsel vinden.

»*Het vermogen der Vrijm.·. zal niet onmiddellijk werkende zijn; zij is een werk des tijds; haar invloed zal zich voorbereiden door haren arbeid en zich bevestigen door hare daden.*

»Reeds is de Vrijm.·. te Brussel almogend, ofschoon voor eenige jaren haar invloed nog niets beduidend was. Alleen door volharding en eensgezindheid heeft zij dit verkregen. Wat nu te Brussel mogelijk is, is doenlijk in geheel het land; alleen is dit doel moeijelijk te bereiken.

»Werken wij, zeer geliefde BB.·., werken wij met moed en eendragtigheid; bestudeeren wij de groote maatschappelijke quæstien; maken wij ons meester van dat groote vruchtbare terrein, en de zegepraal onzer zaak is verzekerd.

»Het eerste der vraagstukken dat wij aan de orde van den dag willen zien in onze .·. ▭ .·. zou zijn dat van de regeling van den arbeid.

»Alvorens daartoe echter een bepaald voorstel te doen, zou het ons aangenaam wezen het oordeel der ▭.·. te vernemen, en wij verzoeken u derhalve, Zeer Geliefde Br.·. om dit pl.·. wel in overweging te willen nemen en ons de beslissing uwer Resp.·. Werkkl.·. te willen doen kennen.

»Ontvang Zeer Geliefde en Waardige BB.·. onze br.·. groeten P.·. L.·. M.·. S.·. en A.·. M.·. A.·. V.·. S.·. C.·.

»Op last der .·. ▭ .·.
de Sekret.·."

»de Grootachtb.·.

De heer *J. G. Rijnders*, die kandidaat was gesteld voor het lidmaatschap der Kamer van Koophandel en Fabrieken in deze hoofdstad, geeft bij advertentie in het *Handelsblad* en de *Amst. Courant* van heden zijn verlangen te kennen, om bij de aanstaande stemming niet verder in aanmerking te komen.

Z. M. de Koning heeft aan den heer Mr. Nedermeijer ridder van Rosenthal, oud-minister van Justitie, een bewijs van bijzondere onderscheiding gegeven, door hem te benoemen tot grootkruis der orde van de Eikenkroon.

Z. M. heeft den heer L. J. A. van der Kun, inspekteur van den Waterstaat, vergund het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen van ridder der 2de klasse der orde van den Rooden Adelaar, hem door Zijne Majesteit den Koning van Pruissen geschonken.

Z. M. heeft den heer W. J. Hazeman erkend als konsul-generaal van den Kerkelijken Staat te Amsterdam.

Wij vernemen dat H. M. de Koningin van Spanje het grootkruis der orde van Karel III heeft verleend aan HH. Exc. den heer van Sonsbeek, min. van Buitenlandsche Zaken, en den heer Thorbecke, min. van Binnenlandsche Zaken, ter gelegenheid van de scheidsbeslissing van Z. M. den Koning der Nederlanden in het geschil tusschen Spanje en Frankrijk, ter zake van veroveringen gemaakt in 1823. Bij deze zelfde gelegenheid is de heer C. Leclercq, referendaris bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken, benoemd tot kommandeur der bovengemelde orde.

De Minister van Oorlog heeft ter kennis van Gegadigden gebragt, dat er voor eenige ongehuwde smeden, timmerlieden, metselaars, steenhouwers en aardewerkers, gelegenheid bestaat, om voor de dienst in de Oost-Indie te worden aangenomen.

Zij, die daartoe genegen zijn, zullen zich aan de militaire dienst, bij het korps sappeurs in Oost-Indie, voor den tijd van zes jaren moeten verbinden.

Zij zullen met een handgeld van ƒ40 als sappeur van de 1ste klasse worden geëngageerd, en, in Indie, behalve de gewone soldij (50 duiten), daags 20 duiten werkgeld bekomen.

Diegenen, welke met een goed gedrag, vereischte kennis vereenigen, zullen er het vooruitzigt hebben, om tot militaire opzigters benoemd te worden.

De gegadigden zullen zich behooren aan te melden bij den kolonel direkteur der artillerie-, stapel- en konstruktie-magazijnen te Delft en aan dezen het bewijs leveren:

1°. dat zij de noodige bekwaamheid bezitten in hun ambacht (de smeden en timmerlieden door het afleggen van eene proef, gedurende welke zij daggeld zullen genieten, de metselaars, steenhouwers en aardewerkers door het vertoonen van voldoende certifikaten van aannemers of bazen, onder wie zij gewerkt hebben);

2°. dat zij niet onder zijn dan 36 jaren, door het overleggen van eene acte van geboorte;

[illegible] waartoe zij zich aan een geneeskundig onderzoek moeten onderwerpen. Kleine gebreken, wanneer die niet van een aard zijn, dat zij in de oefening van het ambacht hinderen, zullen worden voorbij gezien.

De minderjarigen zullen, bij het bewijs van goed gedrag (af te geven door het gemeente bestuur hunner Woonplaats) tevens moeten doen blijken van de toestemming van Ouders of Voogden, tot het aangaan der voorgenomen verbindtenis.

De personen die aan de Nationale Militie hebben voldaan, zullen het certifikaat daarvan moeten bij zich hebben.

De goedgekeurden zullen bij het Koloniaal Werf-depôt worden in dienst genomen, en er, tot aan hunne inscheping genieten de soldij van 35 cents.

Bij het verstrijken van engagement, en zich niet op nieuw verbindende, zullen zij voor hunne terugkeer dezelfde zorg ondervinden, als de Militairen van het Indisch leger van hunnen graad.

De Provinciale Staten van Noord-Holland hebben in hunne zitting van den 16 dezer het voorstel tot aanleg van een vaste brug over het IJ voor Amsterdam, met 28 tegen 17 stemmen verworpen.

Men verneemt, dat de Zwolsche stoomboot-maatschappij benevens de heer G. Burgers, koncessie hebben bekomen voor de door hen aangevraagde diligence-diensten tusschen Groningen en Zwartsluis en Groningen en Zwolle; de eerste vertrekt te 11½ uur 's avonds, en de andere te 7½ uur 's morgens uit Groningen.

Door J. Doedens Jr. Mr. Smid te Haarlem, is naar de tentoonstelling te Arnhem ingezonden een gekotroijeerde waschtoestel, welke naar luid van een in de *Amsterdamsche Courant* opgenomen berigt, eene bijzondere opmerking verdient. Volgens dit berigt zijn daarmede den 10den proeven genomen, die zeer goed hebben voldaan, en zullen die proeven gedurende de tentoonstelling, van tijd tot tijd, bij G. H. Deienburg, op 't Koningsplein alhier worden herhaald.

Door Z. M. gezant te St. Petersburg is mededeeling gedaan van de navolgende keizerlijke verordening, waarbij de regten op het zout uit vreemde landen, bij den invoer te Reval voor den tijd van vijf jaren verminderd worden, en waarbij eene dergelijke vermindering van regten wordt toegestaan voor eene bepaalde hoeveelheid pudden zout, welke in de havens van Pernau en Arendsburg zullen worden ingevoerd.

1°. Gedurende vijf jaren zal er slechts een inkomend regt van 19 in plaats van 25 kopeken per pud geheven worden van al het vreemde zout, hetwelk te Reval zal worden ingevoerd.

2°. Gedurende hetzelfde tijdvak zal het geoorloofd zijn jaarlijks, tot hetzelfde verminderde regt, twee honderd vijf en twintig duizend pudden zout te Pernau en twintig duizend pudden te Arendsburg in te voeren.

3°. De omslag van de voor de beide laatstgenoemde plaatsen vastgestelde hoeveelheid, tusschen de aldaar gevestigde handelaren, zal door de plaatselijke overheden geschieden; al het vreemde zout hetwelk, behalve de vastgestelde hoeveelheden, te Pernau en te Arensburg wordt aangegeven als voor binnenlandsch verbruik bestemd, zal met een algemeen regt van 29 kopeken belast worden.

4°. De weder-uitvoer van het vreemde zout, hetwelk het verminderd regt betaald heeft, uit de havens van Reval, Pernau en Arendsburg, naar andere havens van de Baltische zee, zal niet kunnen plaats hebben dan na voldoening van het onverminderd bedrag der regten, in overeenstemming met de bepalingen van art. 1212 van het douane-reglement (edit. 1842).

5°. De vermindering van regten op het zout zal ook toegepast worden op al het zout, dat zich in de drie bovengemelde havens in entrepôt zal bevinden, op den dag dat de douane-beambten te dezer zake bevelen zullen ontvangen.

KAMPEN, 25 Julij. In de vergadering van aandeelhouders in de Rijn- en IJsselstoomboot-maatschappij, gisteren alhier gehouden, is niet zoo als verspreid was tot de dissolutie der maatschappij besloten. De rekening over het afgeloopen dienstjaar sloot men met een nadeelig saldo van ruim *f* 1600. *(H.)*

BREDA, 25 Julij. De toevoer van kersen is hier zoo groot, dat men schier met deze vrucht geen raad weet; zij wordt voor 2½ en 3 cents de 5 Ned. oncen verkocht en wel van de beste kwaliteit. Men ziet groote kwantiteiten naar elders vervoeren. *(N. R. C.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Julij. De dagbladen zijn nog vol van bijzonderheden van de reis des Presidents en van den indruk, die hij bij de bevolking heeft achtergelaten. Zoo leest men o. a. in de *Patrie:*

„Wij hebben in het verhaal van des Presidents reis [illegible] geene enkele redevoering te vermelden gehad, uitgezonderd die van den Bisschop bij de inzegening der lokomotieven, waarbij natuurlijk eene aanspraak te pas kwam; geen enkel adres, geene vooraf opgestelde gelukwenschen; en Lodewijk Napoleon had op de talrijke welkomsgroeten geen ander antwoord te geven dan korte betuigingen van welwillendheid, die hem zoo eigen zijn. Bij zijn bezoek te Dijon, in het vorige jaar, was het voor het staatshoofd noodig te spreken, om aan elken onbenevelden blik de ware politieke gesteldheid des lands aan te wijzen. Te Straatsburg heeft hij de volksmenigte laten spreken. Hij had zijn werk verrigt; hij onderwerpt het op nieuw aan de beoordeeling des lands.”

De President heeft voor zijn vertrek uit Straatsburg 10,000 francs voor de armen gegeven.

De groothertogin Stephanie van Baden zal den 15 Augustus het naamfeest van Keizer Napoleon komen bijwonen en den President naar Bordeaux vergezellen. Er zijn, ofschoon denkelijk met zeer weinig grond, weder geruchten in omloop van eene invoering van het keizerschap op 15 Augustus.

— De *Pays* zal heden, wegens het openbaar maken van den brief des graven de Chambord, eene tweede waarschuwing ontvangen. Het blad bevindt zich dan in [illegible] als des *Constitutionnel*. De *Times* en de *Precurseur* zijn om dezelfde reden aan den post in beslag genomen.

— Heden had de plegtigheid plaats van het leggen des eersten steens tot de voltooijing van het Louvre. De President is hierbij niet tegenwoordig geweest, maar heeft in zijne plaats den heer de Casabianca afgevaardigd.

— Er zal een gedenkteeken, in den vorm eener pyramide, opgerigt worden, op de plaats waar de maarschalk Excelmans, door van het paard te storten, den dood vond.

Remi-Joseph-Isidore, graaf Excelmans, werd den 13 November 1775 te Bar-le-Duc geboren en bereikte dus den ouderdom van bijna 77 jaren.

In 1791, naauwelijks 16 jaren oud, nam hij dienst bij het 3de battaillon vrijwilligers der Maas, onder bevel van den generaal Oudinot. Hij maakte onmiddellijk de veldtogten in België, Duitschland en Italië mede, en diende onder verschillende wapens.

In het jaar VII streed hij onder Macdonald bij Napels en werd toen adjudant van Murat. In 1805 werd hij benoemd tot kolonel en officier van het legioen van eer, en in 1807, op welk tijdstip hij Murat naar Spanje volgde, tot brigade generaal. In Spanje werd hij gevangen genomen, naar de Balearische eilanden en voorts naar Engeland gevoerd. Hij slaagde er echter in uit Engeland te ontvlugten, door zich van eene kleine boot meester te maken, waarmede hij het Kanaal overstak en eindelijk te Grevelingen voet aan wal zette.

Toen werd de generaal Excelmans opperstalmeester van den koning van Napels (Murat), maar keerde weldra weder naar Frankrijk terug, waar hij werd geplaatst bij de kavallerie der keizerlijke garde; bij dat wapen bleef hij tot daags voor den veldslag van de Moskowa (6 Sept. 1812) en werd toen tot divisie generaal bevorderd. In 1813 en 1814 kommandeerde hij de tweede divisie ligte kavallerie, onder opperbevel van den generaal Sebastiani. In de daarop volgende veldtogten voerde de generaal Excelmans bevel over de 2de afdeeling kavallerie en vervolgens over de afdeeling van de oude garde.

Bij den terugkeer van de Bourbons werd de generaal Excelmans benoemd tot inspekteur-generaal der kavallerie. Den 12 September 1814 werd hij beschuldigd van eene geheime korrespondentie met Murat te voeren en kreeg derhalve bevel om Frankrijk te verlaten; hij wist echter gedurende eenigen tijd eene schuilplaats te vinden, begaf zich toen vrijwillig naar de gevangenis, werd geoordeeld en vrijgesproken.

Te Waterloo kommandeerde de generaal Excelmans de tweede afdeeling kavallerie-reserve. Onmiddellijk na het eindigen van dien veldslag trok hij naar Parijs terug. Naauwelijks was hij daar aangekomen, of hij vernam, dat reeds 3000 man vijandelijke troepen van Versailles op Parijs in aantogt waren; zonder te aarzelen snelde hij ten strijde, viel de vijandelijke troepen aan, en noodzaakte ze om naar Versailles te retireren.

Toen eenmaal het lot van Keizer Napoleon voor goed beslist was, begaf de generaal zich naar België, doch werd in 1819 naar Frankrijk teruggeroepen en weder in aktive dienst gesteld.

In 1828 werd hij andermaal benoemd tot inspekteur-generaal over de kavallerie; in 1830 streed hij tijdens de Julij-dagen en kommandeerde, onder generaal Pajol, de expeditie van Rambouillet.

In de eerste dagen der regering van Lodewijk Philips werd hij reeds belast met het inspekteren der kavallerie in het noorden en oosten van Frankrijk, en bleef voortdurend in aktive dienst [illegible]. Na de [illegible] van Augustus 1849 werd hij benoemd tot groot-kanselier van het legioen van eer, ter vervanging van den toen overleden generaal Molitor.

Eindelijk werd de generaal Excelmans den 11 Maart 1851 tot maarschalk van Frankrijk verheven.

MADRID, 20 Julij. Een buitengewoon nommer van de *Barcelonez* berigt, dat ofschoon het geschorst is, het desniettemin eerstdaags weder onder een anderen titel zal verschijnen.

— Er zijn berigten ontvangen uit Lissabon tot 19 Julij De Cortes waren nog bezig met de beraadslaging over de quæstie van het diktatorschap, en inzonderheid het amortisatie-dekreet van 3 Dec.; veel tijd ging verloren door de verschillende amendementen, van welke eenigen gezegd werden niet uitvoerbaar te wezen. Men wilde weten dat het ministerie, ingeval van eene nederlaag over de gemelde quæstien, niet zoude aftreden. Tusschen de heeren Avile en Granda had, ten gevolge van hevige uitdrukkingen in de Kamer, een duel plaats gehad, hetwelk echter zonder ernstige gevolgen was gebleven. De Cortes zou voor 15 of 20 dagen worden geprorogeerd, om gelegenheid te geven tot gereedmaking van het budget en de regten op portwijn.

— De eerste steen van het ter eere van Dom Pedro op te rigten gedenkteeken was met groote plegtigheid op het Rocioplein gelegd.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Julij. Sir George Grey is in Northumberland niet verkozen. Sir Grey was tijdens het ministerie van Lord John Russell, sekretaris van Staat voor binnenl. zaken. Die voormalige betrekking en de buitengewone invloed der familie Grey maakt dat die nederlaag een groot staatkundig gewigt verkrijgt. De kandidaat der behoudsgezinden, werd met eene meerderheid van 100 stemmen verkozen.

— De *Times* is van oordeel dat de thans bijna afgeloopene verkiezingen, bijna geene verandering in de verhouding der verschillende partijen te weeg brengen. Het blad betreurt de nederlaag der Peelisten; die mannen, welke Engeland goedkoop brood en handelsvrijheid schonken, zijn zegt de *Times* het slagtoffer van de volksgrillen, bijna, zou het blad zeggen, van de ondankbaarheid des volks, geworden. De aanhangers van het tegenwoordige ministerie zijn bijna allen herkozen; doch dat voorregt hebben zij duur betaald.

— De *Morning-Herald* een orgaan der regering, gelooft dat het gouvernement in het nieuwe Huis der Gemeenten minstens ongeveer de helft der leden op zijne zijde zal hebben, en dat er onder de liberale partij vele gematigde whigs zijn, die niet denken aan doorgaande bestrijding van het bewind van Lord Derby, en dat eenigen daarvan of zich onzijdig zullen houden, of zelfs zich bij Lord Derby zullen voegen, ten einde partijzuchtige pogingen tot omverwerping van het ministerie tegen te werken.

— Er is wederom sprake, dat de koningin de tentoonstelling te Cork zal bezoeken.

— Gisteren werd op den verjaardag der begrafenisplegtigheid van Sir Robert Peel, het standbeeld van dien grooten staatsman op de markt te Tamworth, onder den invloed eener talrijke menigte, ingewijd. Het standbeeld stelt Sir Robert Peel als redenaar voor en is welgelijkend.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 26 Julij. De Groot-hertog van Hessen heeft door zijnen minister von Dalwigk aan den Prins-President der Fransche republiek, tijdens diens verblijf te Straatsburg, het grootkruis der Lodewijks-orde doen overhandigen. Kort daarna is een adjudant van den Prins-President te Darmstadt aangekomen, om namens denzelven het grootkruis van het Legioen van Eer aan den Groothertog over te brengen.

— In den vroegen morgen van den 20sten dezer heeft Koning Lodewijk van Beijeren zich zonder gevolg naar Mannheim begeven, waar hij het graf van zekere vrouw Weiland, zijne min, heeft bezocht. Hij begaf zich vervolgens naar het etablissement van den kunsthandelaar Ataria, waar hij vescheidene antiquiteiten kocht en voorts naar een bierbrouwer en kastelein, waar hij zich eenige ververschingen liet geven, zonder door de aanwezigen herkend te worden. Eerst na zijn vertrek vernam men wie de vreemdeling geweest was.

— De Bondsvergadering hield in deze week geene zitting. Naar men verneemt zal zij in de volgende week voor het begin harer vakantie, nog slechts eene zitting houden en zich dan tot Augustus verdagen.

WEENEN, 21 Julij. In de ministerieele *Oest. Corr.* van heden leest men: »De kwestie wegens de algemeene Tolvereeniging is tot ons leedwezen nog niet vereffend, en Oostenrijk volhardt nog altijd op het eenmaal aangenomen standpunt van [illegible] verkking te willen treden, dan die den stelligen waarborg oplevert voor eene Tolvereeniging van geheel Duitschland en Oostenrijk. Het is om de zaak en niet om den vorm te doen.

— De stoomvaart op den Donau, neemt zeer in bloei toe; 52 booten bevaren, met 174 sleepvaartuigen, dien stroom, van Passau naar Galatz, van waar passagiers en goederen door Lloydbooten naar Konstantinopel, en door Russische naar Odessa worden vervoerd. In 1851 werden tusschen Passau en Galatz 300000 personen en 7 millioen centenaars vrachtgoederen vervoerd met eene ontvangst ten bedrage van 4½ mill. fl. en 11 pCt. zuivere winst. Sedert is het getal der stoombooten met nog 21 vermeerderd.

— In de maand Mei zijn onderscheidene gevechten in het Kaukasische gebergte door de Russen geleverd. Drie aanvallen van de Tscherkessen waren door de Russen, met een betrekkelijk gering verlies, afgeslagen. Omtrent het verlies der Tscherkessen was niets bekend, doch hunne legerplaats te Smaïl-Kanow was verwoest.

ITALIE.

De *Opinione* bevat een brief uit Florence dd. 19 Julij, waarin men leest, dat er in Toskane meer dan immer sprake is van eene ministerieele krisis. De groothertog had, zegt de *Opinione*, van de baden teruggekeerd zijnde aan den minister Baldasseroni en aan zijne ambtgenooten verklaard, dat hij de staatkunde van het tegenwoordige kabinet strijdig acht met zijn geweten en met de pligten die op hem, als Katholijk vorst tegenover den H. Stoel van Rome, rusten. Hij heeft van het kabinet verlangd, dat het voortaan beginselen aankleve, die meer in verband met de staatkunde des H. Stoels zijn, onder bijvoeging, dat hij in het tegenovergesteld geval het ontslag der [illegible].

Een en ander was overigens reeds voorzien; thans dacht men stellig dat de heer Bocella met de zamenstelling van een nieuw ministerie zou worden belast, onder voorwaarde, dat geen der tegenwoordige ministers in het nieuwe kabinet zou treden.

BELGIË.

BRUSSEL, 26 Julij. Er is aangaande de ministerieele krisis nog niets naders bekend geworden.

— De groothertog van Parma en de hertog van [illegible] zijn alhier aangekomen, en hebben zich onmiddellijk naar het landgoed der Infante van Spanje begeven.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 Julij.

BEVALLEN (25 Julij): G. J. Matthijsen [illegible], geb. [illegible], D. — E. Baarts, geb de Weijer, D.

OVERLEDEN (22 Julij): H. S. W. de Vries, [illegible] 57 j. — (24 Julij): J. H. van der Meulen, [illegible] bergen, 1 j. — (26 Julij): H. M. B. [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fondsen	pCt.	26 Julij 4½ u. gebl.	27 Julij	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63⅞	63⅞	63 15/16	63 15/16
Dito Dito	3	76⅝	76⅝		
Dito Dito	4	95⅞	95 13/16		
Dito Obligatien O. I.	4		95 7/16		
Amortis. Syndic.	3½	94⅞			
Handel-Maatschappij	4½		123¼		
Aand. Rijn-Spoorweg	»				
Aand. Holl. S. M.	»				
Obligatiën	»				
Belgie, Obligatien 1844	»				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	52			
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	52½	52½		
Frankrijk, Obligatien	3	67⅞			
Spanje bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.	»	22⅜	22 7/16		
Dito	3	49⅜			
Dito Binnenl. 2400 P.	»	44 3/16	44⅞	45	
Comp. Bewijzen.	»	2⅛	2⅛		
Passive					
Fransche Uitgest.					
Portugal te Londen	5	42¾	42⅝		
Dito Dito	4	39⅞	39¼		
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	103¾	103¾	103⅞	
Dito Dito 1828 en 1829	»	106⅞	106⅛		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»				
Dito	4½	103			
Dito bij *Hope*	4	92	92		
Dito bij *Stieglitz en C°*	»	91¼	91⅝		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito	»				
Polen, Aand. à fl. 300	»	160			
Dito met Lot. » 300					
Amerika, Bank-Actiën	»	4½	4 7/16		
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50	f				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	78	77⅝	77¾	
Dito 1851	2½	40 9/16	39⅞	39 15/16	
Dito Nieuwe	2½	40	40½	40 9/16	
Dito Nieuwe	5	90 7/16	90	90⅜	
Ween. Bank bij *Goll en C°*.	»				
Dito	4	69¾			
Letter B	5	89 15/16	89⅞		
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito » 250	»				
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5	99¾			
Dito Leening 1843	5	99½			
Dito £ 200	»				
Peru	5				
Mexico Nieuwe [illegible]		27⅜	27 3/16	27½	27 3/16
Venezuela [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Grenada à £ 100	2	21¾	21 1/16		
Ecuador à £ 100	»	4 1/16	3 1/16		

Polen, Cert. 4 pCt. 85⅜; Grenada uitgestelde 9⅜; id. Venezuela 16⅜, 11/16.

Onzen fondsenmarkt leverden heden weinig bijzonders op en was bij tragen omzet noch in Binnenl., noch in Buitenl. fondsen eenige noemenswaardige prijsverandering; van de laatste was naar Spaansche en Portugeesche wederom eenige meerdere vraag. Mexikanen ¼ pCt. lager op de Londonsche notering van gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Disconto 2 pGt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f	56 3/16	Livorno	2/m. f	38⅞
„	zigt „	56⅜	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56	Petersburg	„ „	1,85
„	½/m. „	56¼	Weenen	6/w. „	29¾
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	246	Frankfort	„ „	98¾
Sevilla	„ „	242	Hamburg	2/m. „	35 5/16
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	35 9/16
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	11,90
Porto	„ „	42	„	zigt „	11,95
Genua	2/m. „	46⅝	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 55¾; 1840, 5 pc. 100⅞; 1848, 100¼; 1852, 100⅛; Spanje Ard. 1 pc. 21⅞; Binnenl. 3 pc. 44⅜; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

MADRID, 20 Julij. Spanje 3 pc. 45⅛; Ardoins 1 pc. 22⅜; Uitg. Schuld 5¾; Coupons 1¾.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	f 24,90	a —	Pruissische	f 34⅝	a —
Napelsche	„ 25,20	„ —	Spaansche	„ 2,45	„ —
Div. in £St.	„ 11,90	„ —	Hamb. Russ.	„ 36¼	„ —
Eng. Russen	„ —,—	„ —	Russ. in Z. R.	„ 37 5/16	„ —
Fransche	„ 56¼	„ —	„ Pap. „	„ 10⅝	„ —
Belgische	„ 56¼	„ —	Pools. in Fl.	„ 27¾	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,85	a 9,95
Oude Geriande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,95	» 12,05
„ Pistolen	» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,55	» 9,65

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn. 11¾ à 12¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34	» 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 26 Julij. Meekrappen hetzelfde en als in de vorige week weinig geveild. De meeste verkoopers hadden te hooge limites, waardoor niet van belang gedaan is.

Van Domingo wordt, per het schip *Gasparius*, gewacht eene lading van 1200 blokk. Mahoniehout.

De 268 kisten Schellak, per *Anne Longton*, van Calcutta, op 25 Aug. in veiling, bestaad uit:

N°. 1.	2 kisten	oranje.	taxatie 32 a 33 c.
„ 2.	72 „	lever	„ 25 a 26 „
„ 3.	99 „	leverbruin	„ 23 a 24 „
„ 4.	59 „	bruin	„ 22 a 28 „
„ 5.	36 „	dito	„ 21 a 22 „

De 53 kisten Schellak, per *Mercia*, van Calcutta, mede op 25 Aug. in veiling, N°. 4, lever en bruin, terwijl de 430 pakk. Cachou worden getaxeerd op f 13 a 13½ cutr.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 26 Julij. De aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden zeer klein en is tot f 3 lager vrij wel opgeruimd aan gebruikers. — In Roode soorten was maar beperkte vraag en is daarin weinig verhandeld. — Poolsche prijshoudend

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1849 en 1850 f 210, 240; mindere en afwijkende f 195, 216; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm 1851 f 240, 252; mindere en afwijkende f 222, 234; Blaauwe f 207, 222; Zomer f 204, 219. — 156/2 ℔ oude witb. Poolsche f 315; 161/2 ℔ oude Hoogl. Kleefsche f 285; 166/2 ℔ nieuwe Bovenlands. Ris f 290; 160/2 ℔ nieuwe Bovenlands. f 260

Rogge. Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche in eenen doen. — Naar Vreemde Ongedroogde soorten werd weinig gevraagd. — Gedroogde daarentegen wel zoo aangenaam, voor ladingen van Archangel zeilende zoude op 117 ℔ wel f 150 Entrepot te bedingen zijn.

Zeeuws. en Vlaams. jar. f 198, 210; Noordbrabandsche f 189, 198; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe f 198, 210; Noordbrabandsche dito f 183, 195. — 148, 152/2 ℔ Amerik. f 180, 198; 148/2 ℔ Oude Limburger f 185; 142/2 ℔ Nieuwe Koersche f 177.

Gerst, er was ongeveer 80 Lasten Nieuwe Winter Gerst meest van Flakkee en Zeeland aangevoerd, de kwaliteit blijft uiteenloopende, minder blanke partijtjes, doch overigens vrij goed, men heeft de prijs f 3 per Last verhoogd.

J. Zeeuws. en Vlaams. Winter f 144, 153; j. dito en dito Zomer f 141, 150; n. dito en dito Winter f 123, 132.

Haver, Zeeuwsche en Inlandsche flaauw. Zeeuwsche en [illegible] 166/2 ℔ Inlandsche Voer [illegible]

Boekweit, wederom iets lager afgegeven. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ f 170, 172, 175; Grootbrabandsche f 174; Fransche f 156, 158, 160; Jarige Fransche f 140, 150; Dito Rijn f 155.

Paarde- en Duivenboonen, vorige prijzen met weinig vraag. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen f 159, 168; Nieuwe Duiveboonen f 180, 195.

Witte en Bruine Boonen zonder verandering. Walchersche Witte f 300, 330; Zeeuwsche dito f 255, 270; Walchersche Bruine f 285, 315; Zeeuwsche Bruine f 240, 270.

Erwten, vinden weinig vraag meer. Nieuwe Walchersche Blaauwe f 216, 225; Dito Zeeuwsche dito ordinaire f 183, f 210; dito dito dito groote f 216, 231; dito dito Witte f 195, f 210; dito dito Graauwe f 225, 240; dito Geldersche dito f 300, 420.

Koolzaad was er p. m. 120 Lasten Nieuw aangevoerd, op enkele partijtjes, die niet volkomen droog waren na, was de kwaliteit vrij voldoende; er is besteed voor puik Vlaamsch 54 £, minder 52 a 53 £, Gestort Zeeuwsch en Overmaas 51½, 52 en 53 £, Gestort en in Zakken Flakkee van 50 tot 52 £.

Lijnzaad. 109/110 ℔ Egÿptisch is a f 280 verkocht.

Hennipzaad niet ter markt.

Kanariezaad, in eenen doen van f 6,25 tot 7,25 per Mud, naar deugd.

Bruin Mosterdzaad, nieuw f 13, 14, Geel dito dito f 10, f 11, per Mud.

Raapkoeken f 56, 58; Lijnkoeken f 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 164/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris f 285; 164/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefs. f 285, 290; 167/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefs. f 308; 164/2 ℔ jarige Hoogl. Kleefs f 300; 163/2 ℔ nieuwe Kleefsche f 280. — Rogge, te Schiedam: 145/2 ℔ Koersche f 183; 142/2 ℔ nieuwe Koersche f 179, 180; 145/2 ℔ Reval f 190 — Gerst, te Schiedam: 130/2 ℔ Koersche f 177.

SCHIEDAM, 26 Julij. Rogge. Verkocht [illegible] Koersche f 189 kont.; 142/2 ℔ nieuwe dito f 179, 6/w., f 180 3/m. — Gerst. 130/2 ℔ Koersche f 177 kont. — Moutwijn f 13,50; Jenever f 17,—; Amst. Proef f 18,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 26 Julij. *Granen.* De markt is ferm voor Tarwe en Rogge; vooral in de laatste wordt vrij wat gedaan.

BORDEAUX, 23 Julij. *Voorloop.* Armagnac 60, Marmande 60; de 3/6 disponibele blijft staan op 101 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

ODESSA, 16 Julij. Het schip Margrieta, kapt. de Groot, van Berdianska naar Schiedam, is met verlies van masten en meer andere schade te Kertsch binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 26 Julij. J. Towler, Asia, Soerabaija. - K. P. Haasnoot, Albatros, Banjoewangie. - C. Ruiten, Antje, Havana. — Gisteren nog: G. E. Jonker, Zwaanette, Samos.

HELVOET, 25 Julij. H. Nolte, Ridderkerk, Banjoewang ie, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

UITGEZEILD:

TEXEL, 26 Julij. Lt. 1e kl. Kreekel, Cycloop, Ned. Oorl. Stoomschip, Helvoet. - L. Tuk, Java, Batavia.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 19den Julij op 51° N. Br. 9° W. L. Angelique, kapt. Samuels, van Amst. n. New-York.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 26 Julij, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis en Erve, Water, N° 2804; f 10100, f 125, Opgehouden.

2. Een dito, Halsteeg, N°. 1780; f 4100, f 30, Dito.

3. Een Huis, Tuin en Erve, Warmoesstraat, N°. 758; f 8200, f 300, J. Feije.

4. Het Buitenverblijf *Binnenbest*, Plantaadje, Middellaan bij de Kerklaan, N°. 61; f 5000, J. B. Keuch.

N°. 5 is niet geveild.

ADVERTENTIEN.

(3019) Heden overleed na een langdurig en geduldig lijden onze veel geliefde Zuster en Behuwdzuster WILHELMINA MARIA ALEYDA WIERDELS, in den nog zoo jeugdigen leeftijd van ruim 19 jaar.

AMSTERDAM, 27 Julij 1852. C. J. WIERDELS. Uit aller naam.

Kiezers Vereeniging de Grondwet.

De Leden van deze Vereeniging worden uitgenoodigd tot het houden van eene ALGEMEENE VERGADERING in het *ODÉON*, op Maandag 2 Augustus, des avonds ten acht ure, wordende zij tevens verzocht den naam van een candidaat voor de Provinciale Staten in te zenden bij den Secretaris (Keizersgracht over *Felix*, N°. 476) uiterlijk drie dagen voor genoemde vergadering.

Namens het Bestuur,
H. CROOCKEWIT, *Voorzitter*.
(3018) R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris*.

(3017) J. N. A. MEIJER, Makelaar, zal op Woensdag 28 Julij, voormiddags ten 10 ure, op de Werf: *De Toren van Cordaan*, Kadijk over de Kerkstraat alhier, ten overstaan van den Notaris A. B. ZUURE, verkoopen: Eene partij **SCHEEPSHOUT, IJZER**, [illegible] **DOMMEKRACHTEN, HELLINGTOUWEN, EIKEN BRANDHOUT, SPAANDERS, MOT** enz., alsmede eene onafgewerkte **SCHUIT**. Alles nagelaten door wijlen den Heer G. J. HARTMAN. Breeder bij Notitie omschreven, bij genoemden Makelaar verkrijgbaar.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een voortreffelijk middel voor ongesteldheden door gal veroorzaakt en gebrek aan spijsvertering.*

De heilzame en krachtdadige uitwerking dezer pillen in galziekten, gebrek aan spijsvertering, zenuw- en andere hoofdpijnen, verzwakte gestellen enz. is zoo algemeen bekend in alle landen, dat thans aan dezelve de voorkeur wordt gegeven boven de beste bekende medecijnen in de vooraangehaalde ongesteldheden, terwijl dezelve op elken leeftijd en bij elke weersgesteldheid kunnen genomen worden. Zij wekken de ligchaamskrachten op, versterken de [illegible], herstellen den eetlust en zuiveren het bloed. Degenen welke de nadeelige gevolgen gevoelen van eene zittende leefwijs, zullen door dezelve, eene dadelijke verbetering van hunnen toestand bespeuren, en hunne vorige gezondheid weder erlangen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23,50.

Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3,30, f 8.15, f 15.90 f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever